Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2026/2027

Örebro Waldorfskola
Fritidshemmet Björken

Planen ska finnas tillgänglig i alla verksamheter: i klassrum, i personalrum, på skolexpeditionen och i fritidsverksamheten.

Innehåll

1. **Alla barn och elever har rätt att känna sig trygga** s. 2
   Information till barn och elever om trygghetsarbetet
2. **Vår vision när det gäller trygghet och trivsel** s. 3
3. **Waldorfpedagogiken** s. 3
4. **Mål 2026 - 2027** s. 4
5. **Främjande trygghetsarbete** s. 6
6. **Förebyggande trygghetsarbete** s. 9
7. **Åtgärdande trygghetsarbete** s. 10

   A. Rutiner för att upptäcka diskriminering eller annan kränkande behandling
   B. Rutiner för att utreda diskriminering eller annan kränkande behandling
   C. Rutiner för att åtgärda diskriminering eller annan kränkande behandling

8. **Ansvarsfördelning** s. 13

Till dig som är elev:

Alla barn och elever har rätt att känna sig trygga!

Alla barn och elever har rätt att känna sig trygga.
Det är förbjudet att skada någon annan person, både med ord och handling.

Om du känner dig otrygg, eller om någon gör dig illa, så ska du kunna berätta det för en vuxen. Om du gjort något som skadat någon annan behöver du berätta det för en vuxen. Om du ser att någon annan är otrygg eller far illa behöver du också säga till. Det är väldigt viktigt att du berättar så att det som är jobbigt eller obehagligt kan få ett slut.

Därefter kommer någon vuxen att undersöka saken lite närmare, det kan vara din klasslärare, någon från elevhälsan eller en annan vuxen. De kanske behöver ställa fler frågor till dig om vad som hänt, och prata med andra elever eller personer som varit med.

Om du är osams med någon brukar lärarna vilja träffa dig och den du är osams med tillsammans så att du kan berätta om vad du upplevt, och sedan lyssna på den andres berättelse. Det brukar vara ett bra sätt att komma till rätta med bråk eller missförstånd.

Ibland kan du behöva ta emot en ursäkt från någon som gjort dig illa. Ibland kan du behöva be om ursäkt för dina ord eller ditt beteende. Att kunna ge och ta emot en ursäkt när något blivit fel är bra saker att öva sig på.

Dina föräldrar kommer också att få veta vad som hänt. Ibland måste man tillsammans samtala mer om vad som hänt för att det ska bli bra igen och bestämma vad man ska göra för att det inte ska hända igen. Ibland måste man fortsätta att föra samtal under en längre tid för att kolla att de som varit med om jobbiga saker verkligen mår bra och att det som hänt inte upprepas.

Alla måste hjälpas åt för att skolan och fritids ska vara trivsamma och trygga platser att vara på.

VÅR VISION NÄR DET GÄLLER TRYGGHET OCH TRIVSEL

Att ett barn och en ungdom, utifrån sin individualitet, ges utrymme och möjligheter att utveckla alla sina förmågor till att bli en aktiv, kompetent, kreativ och ansvarskännande människa är en central målsättning inom waldorfpedagogiken. Ur skapande verksamhet och kreativ bearbetning av ämnen kommer självinsikt och självförtroende. Genom att uppleva sig själv som delaktig i olika former av gemenskap växer möjligheterna att omfatta och bära ansvar för sina medmänniskor, miljön och världen.

Vår skola och vårt fritidshem ska präglas av respekt för människors olikheter och deras olika förutsättningar. Alla barn och vuxna inom verksamheten ska känna sig trygga och i möjligaste mån uppleva att de fullt ut kan ”vara sig själva”. Vi verkar för ett gemensamt ansvar för den sociala och den inre och yttre miljön: att medarbetare, föräldrar och elever vårdar skolan och fritidshemmet tillsammans.

WALDORFPEDAGOGIKEN

Waldorfpedagogiken har sin utgångspunkt i människans lagbundna utveckling, baserad på Rudolf Steiners syn på människan som kroppslig, själslig och andlig varelse. Målet med pedagogiken är en fri och socialt medveten människa, som genom sin tid på förskolan och vidare genom sin skolgång fått sådana insikter och kunskaper att hen känner sig beredd att möta livets utmaningar och glädjeämnen på ett kreativt, nyfiket och omdömesgillt sätt.

En bärande punkt i pedagogiken är det muntligt förmedlade, noga utvalda och åldersanpassade berättelsestoffet. Ur detta stoff kan samtal och tankar om värdegrund och etiska ställningstaganden uppstå, på en nivå som korresponderar med elevernas mognad och medvetenhet. Det skapande och kreativa förhållningssättet till lärande är en annan bärande punkt – genom detta ges eleverna många vägar till personlig utveckling och uttryck, samtidigt som förmågan att ge utrymme och lyssna till sina klasskamrater övas.

Ytterligare en bärande punkt är mötet mellan elev och pedagog och de relationer som utvecklas över lång tid. I den relationen prövas gränser och förtroende utvecklas. Alla vuxna på skolan möter eleverna utifrån sig själva som individer och strävar efter att verka som föredömen.

I fritidshemmets och skolans vardag uppstår konflikter. Det är alla medarbetares skyldighet att använda dessa till att utveckla elevernas tolerans och förståelse för varandras olikheter och förutsättningar. Förmågan att samarbeta och lösa konflikter tränas ständigt. En ofta använd metod är den så kallade bildgestaltningen, då eleverna (eller parterna) ostörda och oavbrutna får ge sin egen bild av det som inträffat, och därefter aktivt lyssna på den andres berättelse. Kan parterna här komma fram till en gemensam förståelse om varför det blev som det blev, har ofta konflikten lösts av sig själv. Samtalet avslutas med att parterna kommer överens om vad de ska göra för att det inte skall behöva hända igen.

Medarbetare och kollegor arbetar regelbundet med att utveckla sig själva och sin sociala kompetens. Att löpande arbeta med en värdegrund vilken innefattar begrepp som individens frihet och ansvar, människors lika värde och hanteringen av de gemensamma resurserna, kommer indirekt barnen och eleverna till godo.

MÅL
2026-2027

Trygghet och likabehandling

- Att utvärdera likabehandlingsarbetet som fortlöpte under läsåret.
- Att upprätta en plan mot kränkande behandling för läsåret 2026/2027 på kollegiets försittsdagar i augusti 2026.
- Att vidareutveckla skolans arbete med anmälningar av kränkande behandling, utredningar, åtgärder och uppföljning av särskilt stöd.
- Att i samtliga kollegier samråda och komma överens om de grundläggande värderingarna i ordningsreglerna, för att sedan presentera dem för eleverna som en utgångspunkt för diskussion och utveckling i början av läsåret.
- Att öka tryggheten i alla utrymmen, situationer och lägen, med utgångspunkt i utvärderingar och enkäter samt i samråd med eleverna.
- Att löpande utvärdera lekytorna för de yngre klasserna och samlingspunkterna för de äldre ur tillsynsaspekt.
- Att alltid ha en pedagog vid omklädningsrummen för klass 1–5 för att kunna bemöta eventuella attityder, jargong och kränkningar och att det även för klass 6-9 finns rutiner med en vuxen i närheten.

Information om trygghetsarbetet

- Att planen mot kränkande behandling finns tillgänglig i alla verksamheter (skolan och fritidshemmet) och klassrum, samt på hemsidan, och att den tas upp i forum som Föräldrarådet och föräldramöten.
- Att planen mot kränkande behandling diskuteras utförligt tillsammans med eleverna på skolan, anpassat efter ålder och mognad, med särskild tyngdpunkt på rutinerna för vem eleverna kan vända sig till om de känner sig utsatta eller kränkta, eller upplever att någon annan blir det.

Uppsikt och upptäckt av kränkande behandling

- Att förankra medvetenhet hos eleverna om vad de ska göra vid upptäckt eller upplevelse av kränkande behandling, vem de kan vända sig till och vilka rutiner som följs.
- Att förbättra rutinerna kring trygghetsenkäter varje läsår, både vad gäller genomförandet av dem, och i utvärderingen/uppföljningen av resultaten.
- Att utveckla arbetet med anmälningar av kränkande behandling och uppföljning av dessa.
- Att kontinuerligt avsätta mötestid för att fritidshemmet och skolan ska hinna samverka kring elever.

Utredning av kränkande behandling

- Att utveckla bildgestaltningsmetoden vid konflikthantering genom ett gemensamt arbete i kollegiet samt förankra metoden hos eleverna som en möjlighet till egna strategier.
- Att säkerställa kommunikationen mellan fritidshemmet och skolan för att kunna ta gemensamma grepp kring elever och situationer där kränkande behandling kan förekomma.
- Att skapa tydligare rutiner för föräldrasamverkan i utredningen av kränkande behandling, både på individ- och klassnivå, i samband med anmälningar av kränkande behandling och dokumentation.

Åtgärder då kränkande behandling upptäckts

- Att arbeta mer aktivt med bildgestaltning för att undvika att kränkande situationer upprepar sig – till exempel genom överenskommelser som sedan följs upp.
- Att skapa tydligare rutiner för föräldrasamverkan vad gäller åtgärderna som sätts in för att motverka kränkande behandling, både på individ- och gruppnivå.

Elevmedverkan

- Att kontinuerligt öka elevernas delaktighet i arbetet med trygghet och likabehandling, exempelvis på elevrådet och klasstimmarna är där självklara arenor.
- Att ge möjligheter till att i elevgrupperna vara med och utforma stadiebaserade ordningsregler.
- Att genomföra regelbundna enkäter med avseende på trygghet och trivsel, vars resultat utvärderas i samråd med elevrådet och i klasserna.
- Att utveckla elevrådsarbetet.
- Att arbeta med klassöverskridande aktiviteter för att motverka statisk grupptillhörighet och ”vi-mot-dem-känsla”.
- Att diskutera sociala medier i alla klasser ur mobbing-, hot- och kränkningsaspekt.

Specifika åtgärder vad gäller de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder

- Att öka tillgängligheten av kompensatoriska hjälpmedel för alla elever utifrån likabehandlingsaspekten.
- Att arbeta aktivt med elevernas språkbruk för att uppmärksamma och förhindra användandet av kränkande och nedvärderande uttryck samt ge eleverna redskap för att sätta gränser, till exempel genom ett arbete med materialet ”Snippelisnopp”.
- Att arbeta för nolltolerans vad gäller skojbråk och kränkande jargonger.
- Att pedagogerna vidareutvecklar sin berättarkonst utifrån ett genusperspektiv.

FRÄMJANDE TRYGGHETSARBETE

- syftar till att förstärka respekten för allas lika värde,
- omfattar alla diskrimineringsgrunderna,
- riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning, samt
- är en naturlig del av det vardagliga arbetet.

Demokrati. Genom skolans självförvaltning, informella kompetens och delade ansvar verkar vi för demokrati och medbestämmanderätt. Upplevelsen av ett gemensamt och delat ansvar av alla medarbetare ger otaliga möjligheter till informella samtal med eleverna, till att verka som föredömen och medmänniskor samt att agera föregripande och långsiktigt.

I elevrådet har eleverna ett forum för sina åsikter och förslag, och i klasserna förs samtal om demokratiprocesser, ansvar, representantskap, majoritetsbeslut m.m. Övningsområden för praktiskt tillämpad demokrati ges fortlöpande i samband med ordningsregler, spelregler, värderingsövningar och beslutsprocesser.

Elevråd. Eleverna i klass 7–9 ges möjlighet att genom rullande schema representera sin klass i elevrådet, och därmed få insyn i och påverka frågor som har med deras skolsituation, t.ex. trygghet- och trivselfrågor, att göra. I de lägre klasserna fungerar klasstimmarna som informella klassråd, vilket blir ett forum för inflytande och samråd som bättre passar de yngre elevernas mognad och möjligheter att överblicka sammanhang. Mellanstadiet möts i ett Forum.

Enkäter. Trygghets- och trivselenkäter genomförs regelbundet i alla klasser.

Elevhälsa. Skolsköterska Camilla Björk och kurator Henrik Le finns tillgängliga två respektive fem dagar i veckan, då de avsatt tid för spontana besök från eleverna. På förekommen anledning kan de remittera vidare till psykiatri för barn och unga vuxna, eller förmedla kontakt med socialtjänsten. Skolsköterskan Camilla för individuella hälsosamtal med eleverna enligt rullande årskursschema, då även sociala frågor tas upp. Kurator Henrik tar emot elever för samtal och besöker klasser på regelbunden basis.

Trygghetsteam. Skolkurator leder trygghetsteamsarbetet tillsammans med representanter från samtliga arbetslag och rektor. Trygghetsteamet utvecklar och genomför trygghet- och trivselenkäter i samtliga årskurser, anpassade efter elevernas mognadsgrad.

Föräldrar. Genom att aktivt delta i skolans aktiviteter, fester och ta ansvar för den yttre och inre miljön, uppmuntras föräldrar till delaktighet och gemenskap. I Föräldrarådet verkar klassrepresentanter för samarbete, diskussion och utbyte mellan föräldrar och skola. Föräldrarådet är också ett forum för insyn och samverkan.

Vi inbjuder till föräldramöten två gånger per termin, då bl.a. det sociala klimatet i klassen diskuteras. Föräldrainformation om waldorfpedagogik erbjuds alla nya föräldrar, och uppmuntras starkt. Vid föräldramöten kan frågor kring samarbete och konflikthantering tas upp i elevövergripande samtal om trivsel och trygghet.

Gemensamma aktiviteter. Skolan och fritidshemmet ordnar regelbundet klassövergripande fester, spel och aktiviteter. Detta bidrar till en känsla av gemenskap, socialt ansvar och klassövergripande kontakter. Under våra månadsfester får eleverna öva sig i att både lyssna och träda fram inför varandra.

Integrerad kursplan. Genom hela skoltiden integreras konst och hantverk, sång och teater. Alla elever lär sig att behärska både verktyg och tekniker på lika villkor, de sjunger och berättar tillsammans dagligen, de spelar teater och övas fortlöpande i att både träda fram och lyssna. Alla elever förväntas med självklarhet utveckla både handens och känslans intelligens. Detta främjar jämställdhet och likabehandling på ett lika genomgripande som effektivt sätt.

Klasskonferens. En gång per termin träffas de lärare som har undervisning med klassen för att diskutera varje enskild elev i den berörda klassen. Stor vikt läggs vid den sociala samvaron och gruppdynamiken.

Klasstimme. På klasstimmen, som hålls varje vecka, ges möjligheter att diskutera trygghet och trivselfrågor. Attityder, språkbruk och incidenter tas på förekommen anledning upp på en mer allmän nivå, och ger upphov till samtal om gott kamratskap och inkludering.

Kollegiet. Kollegierna träffas i sin helhet en gång i veckan. Förutom ett löpande studium eller en konstnärlig del och arbetet med pedagogiska och administrativa frågor, avsätts varje vecka tid för elevfrågor och i mån av behov diskussion av diskrimineringsgrunderna. Enskilda elever synliggörs och pedagoger kan ta hjälp och stöd av varandra. Att se och stötta elever i kränkande eller utsatta situationer blir på så sätt hela kollegiets ansvar. Även hela klasser tas upp till diskussion ur olika sociala och pedagogiska aspekter.

Kompetensutveckling. Kollegierna fortbildas tillsammans genom det löpande studiet, nationella Waldorflärarmöten, gemensamma studiedagar och dylikt. Då enskilda kollegor vidareutbildat sig kommer det respektive kollegium till godo genom föredrag, diskussioner och övrigt material under kollegietiden.

Matro. Alla elever i årskurs 1–3 har tio minuters tystnad för att ge varandra tid och utrymme att äta i lugn och ro.

Rastvärdar. I de lägre årskurserna är alla lärare ute på rast tillsammans med eleverna. Ett rastvaktsschema upprättas varje termin och alla lärare förväntas vara bland eleverna på raster och luncher i största möjliga mån.

Rektor. En ”öppen-dörr-policy” hos rektorn ger eleverna möjlighet att dagligen och utan tidsbokning komma med frågor, funderingar eller klagomål.

Socialt arbete i klasserna. I de yngre klasserna arbetar pedagogerna bland annat med berättelser som knyter an till sociala situationer där grunder i sociala relationer behandlas. Genom olika aktiviteter och övningar som till exempel rollspel verkar vi för samarbete, tolerans och förståelse. Ett exempel är de skådespel som eleverna gör, vilka uppmuntrar till samarbete, utvecklar och balanserar personligheter, bryter ner eller bygger upp sociala mönster och synliggör alla individers betydelse för helheten. Att arbeta med teater ger också rikliga möjligheter till att gå in i roller som exempelvis är gräns- eller könsöverskridande, eller på andra sätt ökar tolerans och förståelse för alla människors olikheter.

Pedagogerna motverkar eventuell obalans i de styrkeförhållanden och sociala mönster som finns i en klass eller grupp genom att styra upp lagindelningar under idrotten, bänkplaceringar i klassrummet, grupparbeten eller andra sociala och pedagogiska grupperingar.

Utvecklingssamtal och omdömen. Individuella utvecklingssamtal sker med varje elev två gånger per läsår. Då diskuteras bland annat elevens upplevelse av sina kompisar och sociala situation. Genom elevens individuella utvecklingsplan (IUP), som är grunden för utvecklingssamtalet, kan fackl ärare ge sina bilder av elevens sociala situation.

Värdegrund. Genom waldorfpedagogikens varierade och balanserade kursplan får varje elev möjligheter att utveckla många olika färdigheter. Genom att alltid arbeta konstnärligt med både hand och tanke, öppnar sig både utmaningar och möjligheter. Balansen mellan teori och praktik och den bearbetande, konstnärliga aspekten av allt arbete, gör att eleverna utvecklas i självförtroende, självinsikt och självrespekt. Den varierade och balanserade kursplanen ger elever med funktionsvariationer stora möjligheter att hitta områden att växa i, vilket främjar respekt och likabehandling.

Waldorfpedagogiken avstår medvetet från att spegla eleverna och deras förmågor på ett alltför ingripande sätt i de lägre åldrarna, vilket gör att eleverna i högre grad kan ”vila” i sig själv och sina upplevelser. Detta har till följd att ett väsentligt större utrymme skapas att ”vara sig själv” och därmed minskar även grupptryck vad gäller exempelvis könrollsförstärkande mode, smink eller andra attribut.

Varje ämne och undervisningssituation genomsyras av en ideologisk hållning som grundar sig på människans unika värde, och dennes personligt präglade väg till kunskap och utveckling.

FÖREBYGGANDE TRYGGHETSARBETE

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och
- omfattar områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

Idrottsplan och kompisgungan. Ständig vuxennärvaro eftersträvas på idrottsplanen och vid kompisgungan för att undvika att incidenter och konflikter uppstår där, samtidigt som klass- och könsövergripande spel aktivt uppmuntras.

Information om olika funktionsvariationer i klasserna. I samråd med elever med funktionsvariationer och deras föräldrar, eftersträvas goda möjligheter till att informera och föra diskussion kring aktuella funktionsvariationer och vad de innebär i vardagen. Detta med syfte att öka toleransen och förståelsen för elever med funktionsvariationer. Då elever har valt att berätta om sina ”osynliga” funktionsvariationer för klassen har det i princip alltid lett till goda samtal och större förståelse.

Kontaktperson. För elever som upplever sig behandlade på ett kränkande sätt, eller som har behov av stöd i någon form, kan det utses en kontaktperson i form av en vuxen på skolan som eleven litar på. På så sätt ges möjligheter till utvärderingar av situationer som uppstått, samt speglingar av det egna och andras beteende.

Sociala medier och mobbing. Att både förebyggande och på förekommen anledning diskuteras etik på internet och kränkande behandling i sociala medier.

Ordningsregler. Det ska finnas få men tydliga och konsekventa ordningsregler, vilka utarbetats gemensamt med eleverna. Det görs inför varje läsår ett kollegialt arbete kring ordningsreglerna. De ”basregler” som utarbetats tidigare skall i klasserna och elevrådet diskuteras för att utmynna i stadieanpassade tillämpningar. Skolan har en mobilfri skoldag. En konsekvenstrappa finns.

Omklädningsrum. Större vuxennärvaro och genomtänkta rutiner före eller efter idrotten eftersträvas då elever inte sällan känner sig utsatta i denna situation eftersom klasser ”möts” i omklädningsrummen.

Rastvärdar. Ökad vuxennärvaro under de äldre elevernas raster eftersträvas, både i korridorer och utomhus.

Stöd. För vissa elever som kämpar med gränsdragningsproblematik eller socialt normbrytande beteende är det avgörande att det finns stöd tillgängligt under dagen. Detta kan innebära allt från 10-minuterskontakter, till att ständigt ha en resurs nära som verkar förebyggande och stöttande. Detta ger också klasskamraterna en större trygghet, och motverkar konflikter och missförstånd.

Kompetensutveckling. Kollegor och medarbetare får fortsatt kontinuerlig fortbildning inom områden som utvecklar likabehandlings- och trygghetsarbetet.

ÅTGÄRDANDE TRYGGHETSARBETE

- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
- ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt, samt
- innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras i form av incidentrapporter och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

ÅTGÄRDANDE TRYGGHETSARBETE

A. RUTINER FÖR ATT UPPTÄCKA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

På följande vis arbetar vi med att upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det är av stor vikt att vi på ett så tidigt stadium som möjligt kan upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling för att kunna bemöta och sätta stopp för detta. Skolan eftersträvar ett gemensamt ansvar för allas trivsel och trygghet.

Vi strävar efter att ha god uppsikt över alla utrymmen och platser där barn och elever befinner sig. Till hjälp har vi ett rastvaktschema med olika ansvarsområden.

Vi eftersträvar att skapa samtalssituationer där elevernas trivsel och trygghet står i centrum på en kontinuerlig och vardaglig nivå. Detta sker framför allt på förekommen anledning, då konflikter, språkbruk, attityder eller upplevda orättvisor ger upphov till samtal om värdegrund, demokrati och rättvisa. Samtal förs i klassrummen, i mindre grupper eller på individnivå, beroende på samtalets art. Varje skoldag äter pedagogerna lunch i matsalen tillsammans med eleverna.

Vi strävar efter att vara medvetna, uppmärksamma och lyhörda på eleverna under hela skoldagen då alla medarbetare har skyldighet att uppmärksamma diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling om sådan förekommer. Då kränkande behandling förekommer ska dessa genast anmälas till rektor genom databasen Draftit kränkande behandling.

Rektor för återkommande samtal med elevhälsoteamet och trygghetsteamet, både i förebyggande, utredande och åtgärdande syfte.

Genom det gemensamma kollegiearbetet kan pedagogerna lägga fram oro för någon elev, eller rapportera om incidenter eller sociala situationer som behöver bemötas av alla vuxna. Stöd kan ges till både elever och pedagoger som befinner sig i svåra situationer.

Vi är uppmärksamma på hög frånvaro. Klassläraren ringer själv eller meddelar kanslisten att ringa eller sms:a till vårdnadshavare om en sjukanmälan inte har inkommit och eleven är frånvarande. Vi utreder hög frånvaro.

Vid minsta misstanke att diskriminering och/eller kränkningar förekommer tas frågan upp med berörda lärare för att fler vuxna ska kunna vara uppmärksamma på de berörda eleverna.

Frågor ställs till eleverna, som uppmuntras till att rapportera vad de ser och upplever till någon vuxen som de har förtroende för.

Eleverna ges information om vem de kan vända sig till om de upplever sig bli utsatta på något sätt. Genom att ha flera personer de kan vända sig till minskas risken att eleverna begränsas i sin möjlighet att rapportera eventuella kränkningar eller diskriminering som skett av medarbetare i verksamheten. Denna information ges även till föräldrar och vårdnadshavare.

I löpande utvecklingssamtal och på föräldramöten ges alltid utrymme för att diskutera barnens/elevernas sociala situation och trygghet. Föräldrasamverkan är många gånger avgörande för ett fungerande trygghetsarbete. Kontakten mellan föräldrar och klassansvarig är en nyckel till arbetet med trivsel och trygghet och öppna kommunikationsvägar eftersträvas.

Vi strävar efter att dokumentera även misstankar om diskriminering och/eller andra kränkningar i.

ÅTGÄRDANDE TRYGGHETSARBETE

B. RUTINER FÖR ATT UTREDA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

På följande sätt arbetar vi med att utreda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Då lärare, fritidspedagoger eller andra medarbetare får kännedom om att någon form av trakasserier eller kränkande behandling har skett eller misstänks ha skett, ska rektor omedelbart informeras och en anmälan via databasen Draftit kränkande behandling göras. Huvudmannen informeras. Huvudmannen har sedan skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna kring det inträffade, och i förekommande fall vidta åtgärder som skall förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lärare, förskollärare och fritidspedagoger som får vetskap om elever som är osams, ledsna eller upplever sig utanför har att bedöma om det handlar om kränkningar/diskriminering eller inte. Konflikter förekommer på olika sätt i det dagliga livet, och kan vara lärorika situationer för barnen och eleverna om de hanteras korrekt, sakligt och med omsorg.

Huvudmannen delegerar utredningen till rektor. Utredningen ska syfta till att få klarhet i vad som har hänt och ska ligga till grund för vilka åtgärder som ska vidtas. I det gemensamma kollegiearbetet tas enskilda elevfrågor upp, och situationer kan belysas och utredas ur andra pedagogers synvinkel. Vi är en liten skola och de bilder som läggs fram syftar och bidrar till att ge en helhetsbild av situationen, och att vi tar ett gemensamt ansvar för att alla barn och elever ses och stöttas på ett adekvat sätt.

Utredningen tillsammans med eleverna sker framför allt genom metoden bildgestaltning, som nämns under punkten ”waldorfpedagogiken”. Bildgestaltning innebär att de inblandade ostörda och oavbrutna får ge sin bild av det som inträffat. Bildgestaltningen kan vara individuell först för att sedan gå över i gruppform. Det är viktigt att mötas och att alla berörda får ge sin uppfattning. Bildgestaltningen kan och får ta mycket tid av problemlösningstiden. Om man kan komma fram till en gemensam bild av vad som inträffat, har konflikten ofta lösts i processen.

Vid händelser då en medarbetare misstänks ha diskriminerat eller kränkt en elev ska det meddelas rektor som utreder ärendet. I händelse av att rektor är inblandad i misstänkt diskriminering eller kränkning meddelas istället huvudmannen direkt, som sedan utreder.

Information till vårdnadshavare ska ske skyndsamt och fortlöpande. Detta ska göras samma dag eller senast dagen efter något inträffat, och det kan göras antingen skriftligt eller muntligt. Samverkan med föräldrar eftersträvas alltid, genom exempelvis reflekterande samtal, problemlösningsförslag och delaktighet.

Utredningen dokumenteras med hjälp av ett digitalt ärendehanteringssystem, Draftit kränkande behandling. En anmälan om en misstänkt kränkning eller diskriminering ska inkludera allsidig information om vem som varit inblandad, vad som hänt och när, om och när föräldrar och skolledning har informerats med mera. Beroende på utredningens art och omfattning fattas sedan beslut om vilka åtgärder, kortsiktiga och långsiktiga, som ska vidtas, information skickas till vårdnadshavare.

ÅTGÄRDANDE TRYGGHETSARBETE
C. RUTINER FÖR ATT ÅTGÄRDA DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

När det har blivit fastställt att diskriminering och/eller kränkande behandling har skett ska detta snabbt åtgärdas för att det inte ska ske igen. Rektor i samråd med de berörda parterna beslutar om åtgärder. Målet med åtgärderna är att kränkningarna upphör och att en trygg situation återskapas. Vilka åtgärder som bestäms beror på kränkningens karaktär och omfattning.

Åtgärder kan sättas in både för de elever som blivit utsatta och de elever som utsätter. De utsatta eleverna kan få samtalsstöd, och planering av grupparbeten och/eller lagindelning kan anpassas efter behov. De elever som kränkt eller trakasserat kan också få samtalsstöd men kan också komma att få förbud mot att vistas inom vissa områden eller på vissa platser under en begränsad tid. I vissa situationer använder sig skolan av kuratorn, både individuellt och i gruppsituationer, och i både förebyggande och åtgärdande syfte.

Skolan eftersträvar ett så brett samarbete som möjligt med föräldrarna i alla fall av kränkande behandling. Föräldrarna informeras om alla förslag till åtgärder, med målsättningen att ett gemensamt och väl förankrat beslut kan fattas om hur enskilda elever ska stöttas. Skolans ansvar för elevernas trygghet väger dock tyngre än enskilda föräldrars åsikter och/eller önskemål.

Rektor ska se till att en uppföljning och utvärdering av åtgärderna görs. Alla åtgärder, vissa genom åtgärdsprogram, sätts in i samråd med vårdnadshavarna. Möjligheter att överklaga ett åtgärdsprogram finns, information om detta finns på åtgärdsprogrammen och på hemsidan.

ANSVARSFÖRDELNING

Huvudman

- Huvudmannen ska se till att det inom varje verksamhetsområde bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.
- Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Huvudmannen ska årligen se till att en plan mot kränkande behandling upprättas, utvärderas och revideras.
- Huvudmannen har skyldighet att se till att all misstanke om eller förekomst av diskriminering och/eller kränkande behandling skyndsamt utreds.
- Huvudmannen har skyldighet att i förekommande fall vidta åtgärder som ska förhindra kränkande behandling i framtiden.

Rektor

Det är rektors ansvar enligt skollagen:

- att på delegation från huvudmannen arbeta med att främja trygghet och likabehandling,
- att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt förebygga, förhindra och motverka kränkande behandling,
- att förebygga, förhindra och motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Pedagoger och andra medarbetare

Det är pedagogers och alla medarbetares skyldighet att:

- inte utsätta barn eller elever för diskriminering eller kränkande behandling,
- omedelbart anmäla misstanke eller kännedom om förekomst av diskriminering eller kränkande behandling till rektor,
- tillämpa skolans plan mot kränkande behandling,
- ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som pedagogen förmedlar genom sin pedagogiska verksamhet, och sträva efter likabehandling,
- vara aktiva i arbetet att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling, rapportera samt dokumentera ev. misstankar eller iakttagelser,
- ansvara för, eller delta i, utredning av ev. diskriminering eller kränkande behandling där så föranleds, samt noggrant dokumentera densamma,
- implementera de åtgärder som bestämts då diskriminering eller kränkande behandling har utretts.

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- inte utsätta varandra för någon form av kränkande behandling,
- påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer i skolan och på fritidshemmet.

Elevers och barns rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Elever har rätt att få stöd och hjälp när de känner sig kränkta. Elevers upplevelser av kränkning får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har hen rätt att bli tagen på allvar och få stöd. Eventuella åtgärder ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven.

Även de elever som kränker har rätt att få stöd och hjälp med att bryta sitt beteende.

Alla medarbetare har alltid ett vuxenansvar att skydda elever från att fara illa.